

hukukta bi' şeyler sızıyor

aksak terazi

Sayı 1 Kasım 2012

Merhaba

Sayfa 3-5
Haberler

Sayfa 6
Suriye'de neler oluyor?

Sayfa 7
Gözaltındaki savunma

Sayfa 8
Hikaye

İdam
öldürmek
değildir

Sayfa 10-11
Üniversite
Sayfa 12
Eğitim

Sayfa 13
Kadın

Sayfa 14
Tarih

Sayfa 15
Fakülteden Haberler

Sayfa 16
Kültür&Sanat

Sayfa 18-19
F-tipi üniversiteler

Merhaba;

Hukukta bir şeyler ters gidiyor diyerek çıktık yola. Derslerin yoğunluğu, pratikler, sınav stresi derken yoğun bir akademik öğrenim yılı bir yandan; kantin kuyruğumuz, yüksek kontenjanımız, arızalı nokta otomasyon sistemimiz öbür yandan; gazetecilerin, öğrencilerin tutuklanması, tecavüzcülerin salıverilmesi, önemli davaların zamanaşımına uğraması diğer yandan...

Sorunlar bitmek bilmedi derken yavaş yavaş okula da alıştık yine. Toplandık, tartıştık, araştırdık ve gördük ki gerçekten hukukta bir şeyler ters gidiyormuş. Hukuk da adalet de bize kitaplarda amfilerde öğretildiği gibi işlemiyormuş ve adalet aksayabiliyormuş.

Bu yüzden hukukun bu sürekli aksayan terazisinde biz de aksadığını düşündüğümüz yerde duralım istedik ve aksak teraziyi çıkarmaya karar verdik.

Hem hukuk gündeminin nabzını tuttuk, hem okulumuza dair güncel bilgileri işledik. Kimimiz dava araştırdık, derledik; kimimiz amfimizde yaşadığımız komik olayları kaleme aldık, okulumuzu bir de hukukçu gözünden gösterelim istedik. Karikatür çizdik, makale yazdık. Kısacası kalemimizle ve mizahımızla hukukçu olmayı tartıştık. Kayıtsız kalamadık okulumuzdaki sorunlara, ülkemizdeki trajikomik ve terazin aksadığı davalara.

Ve işte Aksak Terazi'nin ilk sayısıyla karşıdayız.

Aksak Terazi Yayın Ekibi

Eğer sen de gerçekten bir şeyler ters gidiyor diyorsan, bu aksak terazinin bir ucundan da sen tutabilirsin. Aksak terazide yazılarını, çizgilerini paylaşmak için aksakterazi@gmail.com adresini kullanarak bize ulaşabilirsin.

AB Komisyonu açıkladı: KRAL ÇIPLAK

Geçtiğimiz günlerde Avrupa Birliği Avrupa Komisyonu'nun hazırladığı 2012 AB İlerleme Raporu yayınlandı. Yayınlanan ilerleme raporu kitapçığını çöpe atan Burhan Kuzu raporun "rezil" bir rapor olduğunu söyledi ve gerçeklerden uzak olduğunu ima etti. Her ne kadar AB, demokrasi açısından bir kıstas olmasa da, raporu inceleyince AKP'li Burhan Kuzu'yu bu kadar sinirlendirenin ne olduğunu anlıyoruz.

Raporda belirtilenlere göre, hâkimler ve savcılar, uluslararası insan hakları anlaşmalarına aykırı kanunları uygulamaya devam etmekte ve akademisyenler, araştırmacılar, bilim insanları, gazeteciler ve yazarlar hakkında davalar açılmakta. Yani, eleştiri yaparsanız işsiz kalabiliyorsunuz. Giderek artan bir şekilde gazetecilerin ve medya çalışanlarının tutuklanması, ifade özgürlüğünü ihlal eden ve pratikte medya özgürlüğünü kısıtlayıcı uygulama-

malar olarak kaygı verici. İnternet siteleri üzerindeki yasaklar da devam ediyor. Güvenlik güçleri, göstericileri dağıtırken orantısız güç kullanıyor ve bunun sonucunda da şiddet sahneleri ortaya çıkıyor. İnsanlara etnik, dinsel, cinsel kimlik ve diğer konulardaki tercihlerinden dolayı ayrımcılık yapılıyor. Raporda kadına yönelik şiddet üzerinde de durulmuş ve görülen davalarda verilen bazı kararların endişe verici olduğu belirtilmiş.

Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu bu raporu çöpe atarak tabir-i caizse biz bundan sonra da bildiğimizi okuruz dedi. Sosyal medyada oldukça fazla tepki toplayan bu hareket aslında raporu haklı çıkarmış oldu. AKP'li Burhan Kuzu 'AKP iktidarının eleştirilere izin vermediği yönünde değerlendirmeler bulunduran' rapora da tahammülsüzlüğünü bir kere daha gösterip, raporu da çöpe atınca ortaya oldukça trajikomik bir tablo çıktı.

Klavyeli "Terör örgütü"ne 24 yıl

Türkiye'deki birçok devlet kurumuna ait internet sitesine düzenledikleri siber eylemlerle adını sıkça duyuran RedHack hakkında, 'silahlı terör örgütü üyesi oldukları' ve çeşitli bilişim suçları işledikleri iddiasıyla 3'ü üniversite öğrencisi 10 kişi hakkında, 24 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı.

RedHack'in, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün internet sitesini hacklemesinin ardından, savcı iddianamede; RedHack'in sitesinde yer alan Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, Yusuf İnan fotoğraflarını örgüt delili saydı.

Sosyal medya kullanıcılarının bildiği üzere RedHack, son bir yılda Türkiye'deki birçok devlet kurumuna ait internet sitesine düzenledikleri siber eylemlerle adını sıkça duyurdu. Süt zehirlemelerinden, N.Ç davası gibi tecavüzcülerin aklandığı, Sivas'ta 35 aydının yakılmasının zamanaşımından düştüğü hukukun utanç sahnesine geçecek birçok dava başta olmak üzere; toplumsal meseleleri sözünü "siber" bir şekilde söyleyen RedHack'in davasında 10'u tutuklu, 17 kişi yargılanıyor. Hem de 'silahlı terör örgütü üyesi olmak' suçlamasıyla 24 yıl hapis istemiyle.

REDHACK

Bir kerede Büyükşehirler diğerinde buharlaşan demokrasi

Geçtiğimiz günlerde, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, konu hakkında hiçbir kurum, birlik, belediye, sivil toplum örgütü ve meslek odasının görüşü alınmadan, yerel seçimler öncesinde, hızla ve "yumruklaşmalarla" TBMM'den geçti.

Tasarıda öngörülen değişikliklere göz attığımızda 13 il Büyükşehir Belediyesi statüsüne alınmakta ve bu illerdeki köy ve beldeler mahallelere dönüştürülmektedir. Ayrıca 29 ilde İl Özel İdareleri'nin tüzel kişilikleri kaldırılarak yerine merkezi yönetim birimi olarak Yatırım İzleme ve Koordinasyon Merkezi kurulmaktadır.

Dünyanın merkezleşen en "ileri demokrasi"si

Bu değişikliklere baktığımızda gözümüze çarpan ilk sorun, yerel yönetimlerin merkezi yönetimlere katılmasıdır. Köylerin ve beldelerin mahalleye dönüştürülerek il/ilçe belediyelerine bağlanması, hem yerelde (belde ve köylerde) yaşayan insanlara hizmet gelmesi yönünden sorun teşkil edecek, hem de bu insanların karar mekanizmalarına daha uzak olmalarına yol açacaktır. Bu da İdare Hukuku'nda gördüğümüz merkezleşmenin, sakıncalı bir noktası olan, anti demokratikleşmeye denk düşmektedir.

Ayrıca bu tasarı, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın "yerel yönetimlerin sınırlarında, bir referandum yoluyla ilgili topluluklara önceden danışılmadan değişiklik

yapılamaz" ilkesine de aykırıdır.

İl Özel İdareleri'nin kapatılması ve yerine Yatırım İzleme ve Koordinasyon Merkezleri'nin kurulması da İl Genel Meclisi aracılığıyla seçilmiş yerel karar vericilere ait olan yerel yatırımlara yönelik bazı karar ve tercihleri, doğrudan merkezi idarenin "atanmış" görevlilerine bırakmaktadır.

Yukarıdaki değişiklikler, halkın kendi yaşam alanında kendi sözünü söyleyebilmesi ve kendi hayat alanı hakkında karar alabilmesi gibi en doğal demokratik unsurların geliştirilmesi yerine, daha merkeziyetçi, bir diğer ifadeyle Türkiye'de son 10 yıllık siyasetle de doğru orantılı bir otoriterleşme eğilimini yansıtmaktadır. Ancak, yasa yalnızca anti demokratik uygulamaları değil; seçim rantı ve özellikle köylerin belediyelere bağlanmasıyla kentsel rantların da önünü açmaktadır.

Sonuç olarak, ülkemizde son yıllarda özellikle hukuk alanında büyük bir dönüşüm yaşandığı aşikârdır. Bu dönüşüm, hukuk alanında özellikle referandum yoluyla yürürlüğe konan anayasa değişikliği ile yaşanmıştır. Böylece yürütme, yargıya fiilen egemen olmuştur. Diğer yandan, halkın karar mekanizmalarından uzaklaştırılması ve AKP'nin coğrafi anlamda daha fazla yere doğrudan müdahale edebilecek merkezi yapıları inşa etmesi de bu "egemenliği" pekiştirici bir durumdur. Böylelikle AKP, bir "tek parti" dönemi inşa ederek halkın karar mekanizmalarının, yani halkın kendi taleplerini dile getirme alanlarının önüne, engeller koymayı amaçlamaktadır.

BURASI TÜRKİYE

@ Yargıtay, ni-kâhsız beraberliğin fuhuş sayılacağına hükmetti...

@ İstanbul Fatih'te polisten dayak yiyen vatandaşın avukatı da aynı polislerce tartaklandı. Ardından mağdur avukat aleyhinde dava açıldı...

@ Ramazan ayında Malatya'da evleri taşlanan alevi aile hakkında 'tahrik' gerekçesiyle 14 yıl hapis cezası istendi...

@ Ankara'da polisin dur ihtarına uymadığı gerekçesiyle kurşunlanarak öldürülen 24 yaşındaki genci vuran polis 'Havaya ateş edenken ayağım kaydı' dedi...

@ Bolu AKP milletvekili 4+4+4 eğitim sistemiyle ilgili 'Ben konuya tam hâkim değilim ama Başbakan bir şey söylüyorsa muhakkak altyapısı vardır' dedi...

Sendikal haklar 30'dan sonra

TBMM'de görüşmeleri devam eden Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasa Tasarısı'nda AKP milletvekillerinin önerileri ve AKP'lilerin oylarıyla işçiler aleyhine ve işverenler lehine önemli değişiklikler yapıldı. Meclis açılır açılmaz gündeme alınan ve görüşülmeye başlanan 'Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Tasarısı' ile ilgili iki haftadır yapılan görüşmelerde ilk 30 madde kabul edildi. Üstelik bu değişiklik komisyonunda üzerinde mutabakat sağlanan metin üzerinde son dakikada yapıldı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik genel kurulda bu taleplerin işveren örgütlerinden geldiğini kabul etti. TOBB ve TUSKON'un uzun süredir bu yönde kulis yürüttüğü biliniyordu.

TBMM, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile Türkiye İşadamları ve Sanayiciler Konfederasyonu (TUSKON)'un dayatmaları doğrultusunda 30'un altında işçi çalıştıran iş yerlerinde işten çıkarmayı kolaylaştırdı ve sendikal güvenceyi ortadan kaldırdı. Böylece halk iradesinin yerini işveren örgütlerinin iradesi almış oldu. Yapılan değişikliğin ne anlama geldiğini anlamak için komisyon tarafından kabul edilen ve daha önce üzerinde uzlaşma sağlanan 25. maddenin önemli hükümlerine göz atmak gerekiyor.

Türkiye'de işyerlerinin ezici çoğunluğunun 30'un altında işçi çalıştıran işyerlerinden oluştuğu düşünülecek olursa, bu değişikliğin sendikalaşma açısından önemli bir engel olacağı açıktır.

Türkiye'de İş Yasası'na tabi 1,4 milyon işyeri bulunuyor. Bunların yüzde 95'i 30'un altında işçi çalıştırıyor. Böylece işyerlerinin yüzde 95'inde sendikal örgütlenmenin hiçbir güvencesi kalmıyor. 11 milyondan fazla işçinin 5,7 milyonu diğer bir ifadeyle yüzde 52'si 30'dan az işçi çalıştıran işyerlerinde çalışıyor. Yasayla bu işçilerin sendikalaşmasının güvencesi kalmadı.

Yeni grev hakları getirilmiyor, grev yasakları genişletiliyor

Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısınının 63. maddesinde "Karar verilmiş veya başlanmış olan kanuni bir grev veya lokavt genel sağlığı veya milli güvenliği bozucu nitelikte ise Bakanlar Kurulu bu uyuşmazlıkta grev ve lokavtı altmış gün süre ile erteleyebilir" denilmektedir.

Düzenleme 2821 sayılı Sendikalar Kanunu ile hemen hemen aynıdır. Ancak 12 Eylül ürünü olan 2821 sayılı Kanun'un ilgili maddesinde "Bakanlar Kurulunun erteleme kararları aleyhine Danıştay'da iptal davası açılabilir ve yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istenebilir" hükmü yer alırken, tasarıda bu düzenlemeye yer verilmemiştir.

AKP hükümeti daha da ileri giderek erteleme süresi içinde uyuşmazlığın Özel Hakem ya da Yüksek Hakem Kurulu tarafından çözülmemesi halinde işçi sendikasının yetkisinin düşeceğini belirterek, grev ertelemesini açıkça grev yasasına dönüştürerek, 12 Eylülcülerini bile aratıyor.

Grev yasaklarının kaldırılması bir yana hava yollarında olduğu gibi yasak kapsamı genişletildi. 30 Mayıs 2012 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen düzenlemeyle Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nda grev ve lokavt yapılamayacak iş yerleri listesine 'havacılık hizmetleri' de alındı. Ve bu yasak şu anda Meclis'te görüşülen tasarının kanunlaşması beklenmeden apar topar bir düzenlemeyle (6321 sayılı torba yasa) ile yapıldı. Tasarıda grev cadırı kurulmasına bile izin verilmiyor.

Kabul edilen düzenlemelerden biri de 28 olan işkolu sayısının 20'ye düşürülmesi oldu. Böylece sendikaların toplu sözleşme yetkisi daha da zora sokuldu. Bir başka deyişle işkolu birleşmelerinden kaynaklı olarak sendikaların toplu sözleşme yetkisi kazanmaları için gerekli işçi sayısı artırılmış oldu.

DÜNĐEN BUGÜNE

@ Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, yeraltı dünyasının karanlık ismi İnci Baba adına hükümetten anıtmezar talep etmişti.

@ Kafasını yatak odalarımızdan çıkartmayan ta-
ip ülkemizde 3
çocuk talebinden
sonra Bosnalılardan en az 5 çocuk istedi...

@ Ronald Reagan 'Reagon günceleri' ismiyle yayımlanan günlüğünde "Türkiye'ye güvenlik yardımını bizim de güvenliğimizin bir parçası. Bir Türk askeri yıllık 6 bin dolara mal olurken bir Amerikan askerinin yıllık maliyeti 90 bin dolar" demiş...

@ Amerikan Bilim Adamları Federasyonu'nun raporuna göre İncirlik üssünde 90 nükleer silah bulunuyormuş. Bunların 50'si ABD'ye aitmiş.

@Kenan Evren, Çernobil kazası sonrası 'Biraz radyasyon kemiklere yararlıdır' demiş.

SURİYE'DE NELER OLUYOR?

Suriye' de uzun zamandır kaotik bir durum var. Karşılıklı yapılan açıklamalar, indirilen, vurulan uçaklar, ölen insanlar, Antakya' ya yerleşen mülteciler, mezhepler, BM, NATO, Esad... Bu yazının amacı da biraz olsun Suriye konusuna açıklık getirebilmek. Yani esas sorulması gereken birkaç sorunun cevabını bulmak: Suriye' de gerçekten ne oluyor, Türkiye' nin yaptığı ne ve bütün bunlar aslında ne demek?

Suriye' de 40 yılı aşkın bir süredir yönetimde olan bir Esad ailesi var. Cumhurbaşkanı Beşşar Esad, babası Hafız Esad' dan devraldığı başkanlık konumunu 2000 yılından beri koruyor. 40 küsur sene boyunca ülkenin tek bir aile tarafından yönetilmesi bile aslında başlı başına büyük bir sorun. Sadece bu da değil; Suriye' de gençlerin yüzde 25' i işsiz, halkın yüzde 11,9' u yoksul ve yolsuzluk oranı had safhada. Yani Suriye' deki Esad yönetimin ne halka yararı ne de savunulacak bir yanı var. Bunun yanında ülkede açık bir demokrasi sorunu olduğu da aşikâr.

Dolayısıyla Suriye' de, başlarda ortaya demokratik taleplerle çıkan bir muhalefet türedi. Ama 2011 yılının Mart ayı itibariyle bu yönetime karşı demokratik taleplerle başlayan protestolar, aynı yılın yaz aylarından itibaren silahlı çatışma durumuna dönüşerek farklı bir yapıya büründü.

Emperyalizm devrede: Rota demokrasi mücadelesinden saptı

Şimdi Suriye' de bize demokrasi ve özgürlük savaşçısı diye gösterilen muhalifler aslında silahlı İslamcı birlikler.

Bölgede 13 ayrı radikal İslamcı örgüt ABD ve gerici Arap ülkelerinin desteği ile yönetime karşı savaşıyor. Bunların arasında başta Libya ve Mısır olmak üzere birçok farklı Arap ülkesinden gelen savaşçıları barındıran El Kaide ile rejime karşı ayaklanan ordu mensuplarını içinde barındıran Özgür Suriye Ordusu isimli yapılanmalar dikkat çekiyor. El Kaide gibi Selefî gruplar genel olarak Müslüman Kardeşler fikriyatına sahipler. Türkiye' nin öncülüğünde oluşturulan 'Suriye Ulusal Konseyi' ise Özgür Suriye Ordusu isimli yapılanmanın siyasi kanadını oluşturmaktadır. Kısacası Suriye' de zalim bir diktatörlük ve buna direnenler şeklinde iki taraf yok; emperyalistlerin çıkarları doğrultusunda, içerisinde pek çok ülkenin de yer aldığı bir taraflaşma ve krizli bir durum var.

Türkiye emperyalizmle işbirliğini seçti

Türkiye ise bu durumda tarafını seçti. Emperyalistler Suriye' de mezhepsel farklılıklardan beslenen çatışmaları Suriye' ye müdahale aracı olarak kullanırken Türkiye de tarafını buradan doğru belli etti. Güç dengeleri bakımından Rusya, Çin ve İran da Suriye' de mevcut yönetimin korunması için çabalyor.

Peki, bu durumda Türkiye ne yaptı? Yani Türkiye' nin Suriye ile ilişkileri gayet iyiiken, Tayyip Erdoğan Esad ailesi ile ailece görüşüğünü söyleyip, Esad' a "Saygıdeğer Cumhurbaşkanı kardeşim" diye hitap ederken; Tayyip Erdoğan'a, Esad'a 'demokrasi dersi' verdiren, "Gerekirse Suriye' ye girer, demokrasi götürürüz" açıklamaları yaptırtan şeye.

Öncelikle akla ilk gelen soruyu soralım: Erdoğan bundan sadece 4 sene önce bu sözleri söylerken karşısında çok başka bir Esad mı vardı? Şimdi bir anda ne oldu da Tayyip Erdoğan Esad' a demokrasi dersi veriyor? Demokrasi dersi verenin (iktidarı süresince tutuklu gazeteci, avukat, öğrenci rekoru kıran, kadın ölümlerinin rekor sayılara ulaştığı) Tayyip Erdoğan olması da ayrıca trajikomik.

AKP bölgede yaşanacak değişikliklerden kendine pay almak istiyor, sözünün geçeceği bir duruma gelmek istiyor ve bu yüzden de Suriye politikasını emperyalist çıkarlar doğrultusunda şekillendiriyor.

Bu yüzden; Davutoğlu sadece bir haftada, küresel ve bölgesel konuların ele alındığı 42 ikili ve 19 çoklu görüşmenin yanı sıra 10' a yakın özel etkinliğe katılıyor; ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü "Suriye konusundaki çabalarıyla ilgili Türkiye ile çok yakın ikili istişareler içerisinde olduklarını" söylüyor; sadece 3 ay içerisinde peş peşe ABD Dışişleri Bakanı, ABD Genelkurmay Başkanı yardımcısı, ABD Devlet Silah Kontrolü ve Uluslararası Güvenlik Bürosu yetkilisi Türkiye' yi ziyarete geliyor; ABD Başkan adayı Suriyeli muhalifleri Türkiye üzerinden silahlandırmayı vaat edebiliyor. Hatta Suriye' de yaşanan dram karşısında yaraları sarmak adına BM' nin sözde iyi niyet elçisi Angelina Jolie bile kampları ziyarete Türkiye' ye geldi.

Zaten ABD' nin 'Büyük Ortadoğu Projesi' kapsamında Suriye' ye dair planlarının olduğu bilinen bir gerçek. Türkiye için ise Tayyip Erdoğan kendini BOP Eş başkanı ilan etti bile. ABD ile sürekli gerçekleşen temaslar da, Türkiye' nin de kendi halkının can güvenliğini hiçe sayarak emperyalist savaşa ortak olduğunu gösteriyor. Bunun en iyi örneğini de Akçakale' de yaşamını yitiren 5 insanımız gösterdi. ABD' nin güçlü Başkan adaylarından gösterilen Mitt Romney açıkça Suriye' nin Amerika açısından bir fırsat olduğunu ve Amerika' nın Suriye' deki isyancıları silahlandırması gerektiğini söyledi. Rusya Genelkurmay Başkanı da açıklamasında Suriyeli muhaliflerin uçaksavarlara sahip olduğunu ve bunlar arasında Amerikan yapımı Stingerlerin de bulunduğunu açıkladı.

Türkiye, Suriyeli militanlara kapı açtı

Türkiye de meclisten geçirilen tezkereyle savaşın aktif bir öznesi olacağını ilan ederek kapılarını Suriyeli militanlara açtı.

Türkiye' de şu anda 100 bini aşkın Suriyeli sığınmacı bulunuyor ve bu sığınmacılar için 400 milyon dolar harlandı. Bütçede 'gizli hizmet gideri' altında gösterilen harcamalar geçen yılın 9 aylık dönemine göre yüzde 64 arttı. Geçen yıl eylül ayında bu kalemden 7,8 milyon liralık harcama yapılırken bu yılın Eylül ayında ise gizli hizmet gideri adı altında 113,3 milyon liralık harcama gerçekleştirildi.

Bu paralarla hastaneler, evler, askeri kamplar yapıldı, silahlar satın alındı. Türkiye' ye gelen binlerce mülteci arasında savaşın mağduru masum siviller illa ki söz konusudur; ancak yine de aralarında rejime karşı savaşan ve yukarıda belirttiğimiz örgütlere mensubiyeti olanlar da oldukça fazladır. Hükümetin burada üstlendiği rol, sürekli vurgusunu yaptığı angajman kurallarını da, savaş hukukunu da hiçe saymaktır. Türkiye' nin komşusu olan bir devletin iç güvenlik

meselesi ilan ettiği bu süreci verdiği olağanüstü destekle baltalayan AKP hükümeti, "masum ve yardıma muhtaç mülteciler" söylemiyle bu desteğini ulusal ve uluslararası alanda meşrulaştırmaya çalışmaktadır. Türkiye' deki askeri eğitim alan muhalifler -özellikle Apaydın Kampı ve Adana-İncirlik'teki NATO üssü- akabinde Suriye' de rejim güçleriyle savaşmaktadır. Yaralananlar Türkiye' nin Suriye sınırındaki şehirlerin hastanelerinde tedavi edilmekte ve sıkı bir şekilde korunmaktadırlar. Her ne kadar hükümet bu askeri kampların varlığını ve askeri eğitimleri inkâr etse de BBC' ye konuşan Özgür Suriye Ordusu militanı bir kadın Türkiye' deki kamplarda eğitim aldıklarını kabul etmiştir. Müslüman Kardeşler örgütünün lideri Riyad El Şakfa' nın "Hiçbir ülkenin sağlamadığı rahatlığı Türkiye sağladı bize" sözleriyle aldıkları desteğin haddi hesabının olmadığını açıkça belirtmiştir.

AKP' nin Kürt krizi

Türkiye' nin izlediği Suriye politikasını etkileyen en önemli unsurlardan biri de ülkenin kuzeyindeki Kürtlerdir. Rejim güçlerinin çekildiği Kamışlı ve Afrin bölgelerinde kontrol artık kısa adıyla PYD (Partiya Yekitiya Demokrat) olarak bilinen Demokratik Birlik Partisi güçlerindedir. PKK' ye yakınlığı ile bilinen bu grubun Suriye' nin kuzeyinde aktif olması, Esad rejiminin düşmesi hususunda en büyük destekçi konumunda olan Türkiye' yi ve dolayısıyla AKP hükümetinin elini kolunu bağlamaktadır. Öyle ki meclisten geçen tezkereenin en önemli nedenlerinden birinin Kürtlerin Kuzey Suriye' deki yapılanmasına müdahale etmeye dair olduğu belirtilmektedir.

Barışı savunmanın tam vakti

AKP hükümetinin Esad ailesinin mezhebi olan Alevilik üzerinden kışkırtıcı ilan ettiği Antakya ve çevresindeki Aleviler, yandaş medyanın "İçimizdeki Esedçi Nusayriler", "Baasçı Aleviler", "Esed yanlısı provokatörler" gibi nefret söylemleriyle de açıkça hedef gösterilmektedir. Suriye gibi karma bir yapısı olan Türkiye' de Erdoğan' ın ırkçı, faşist söylemleri milliyetçi ve İslamcı tabanın Alevilere ve Kürtlere saldırmasını körükliyor. Malatya' da, Adıyaman' da yaşananlar da bu durumun sonuçları.

Türkiye bölgesel bir güç olma hayaliyle on binlerce insanın yaşamını hiçe sayıyor. Türkiye' nin bölgesel bir güç olmadığı gerçeği; "BM' nin Libya' da ne işi var?" açıklamasından sonra Türkiye' nin olmadığı bir BM toplantısında alınan kararlarla ordularını BM' ye destek olarak Libya' ya göndermesi örneğinde açıkça görülüyor.

BM' ye göre Suriye' de çatışmalar başladığından beri bir buçuk yıl içinde 20 bin, Suriyeli muhaliflere göre 30 bin insan yaşamını kaybetti bile. AKP de bölgesel güç olma hayalleriyle emperyalist savaşa ortak oluyor. Bu savaşın kazananı halklar olamayacak ama kaybedeni olabiliriz. Bu yüzden savaşa karşı barışı savunmanın tam vaktidir.

Gözaltındaki savunma

*Hegel bir yerde şöyle bir gözlemlerde bulunur: bütün tarihsel büyük olaylar ve kişiler hemen hemen iki kete yinelenir. Hegel eklemeyi unutmuş; ilkinde trajedi, ikincisinde komedi olarak.
(Karl Marx: Louis Bonaparte'in 18 Brumaire'i)*

İstanbul Özel Yetkili Cumhuriyet Savcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında İstanbul, İzmir, Mersin, Diyarbakır, Denizli, Van, Şanlıurfa, Kars, Şırnak, Bitlis ve Hakkâri barolarına kayıtlı 37 avukat tutuklandı. Bu son tutuklamalar Cumhuriyet tarihinde avukatlara yönelik yapılan en büyük siyasal operasyonlardan biridir. Acaba savunma makamı olan avukatlar; sırf avukat -müvekkil ilişkisinden, aldıkları davalardan, mahkemedeki savunmalarından, kimliklerinden, siyasi düşüncesinden dolayı mı (37 avukatın tutuklanmasında olduğu gibi) siyasal operasyonlara maruz kalıyor?

Paranın egemenliğinden, baskının egemenliğine; tasfiye

Avukatlar uzunca bir süredir avukatlık mesleğinin yapısında, yürütülmesinde piyasanın dönüştürücü etkisi nedeniyle yoksullaşma, işçileşme, köleşme; yani bir başka deyişle 'tasfiye' tehdidi altında bulunuyorlar. Avukatların en doğal hakkı olan savunma hakkı, kısmen veya tamamen ellerinden alınırken; hiç şüphesiz AKP hükümetinin ileri demokrasisi piyasanın dönüştürücü etkisini gölgesinde bırakmıştır.

Devlet eliyle yapılan bu baskının doğal sonucu olarak; hukuk büroları basılmış, avukatlık kanununun 36. maddesine aykırı uygulamalar gerçekleştirilmiş, avukatlar duruşma salonlarında savunmalarından dolayı savcılar tarafından tehdit edilmiş, baktıkları davalardan dolayı MİT tarafından fişlenmiş ve son olarak da tutuklanmışlardır. Kısacası avukatlar sırf mesleki faaliyetlerinden dolayı; siyasi hesaplaşmanın aracı haline getiriliyor ve hukuk devletine, anayasaya, Avukatlık Kanunu'nun 1. 2. ve sır saklama yükümlülüğünü düzenleyen maddelerine aykırı soruşturmalara beraber tutuklanıyor.

Bu bağlamda avukatların Özel Yetkili Mahkeme' nin yürüttüğü bir soruşturma kapsamında tutuklanması; hem sürecin hukuki olarak değil de hukuk alanı içerisinde cereyan eden siyasal bir operasyon olduğunun, hem de avukatların devlet eliyle tasfiye edildiğinin bir göstergesidir. Tarihe yapılan kısa bir yolculukla görülmektedir ki, bazı olaylar küçük kılık değiştirmelerle beraber tekrar yaşanmaktadır. Yani avukatların sırf mesleki faaliyetleri nedeniyle devlet tarafından tasfiyesi yeni değildir ve hal öyle gösteriyor ki son da olmayacaktır.

Hukuksuzlukla ilgili bir ders: 1924

Türkiye' de avukatlarla iktidar arasındaki ilişki, yoğunluğu değişmekle beraber her dönem çatışmalı geçtiği söylenebilir. Bu çatışmanın da sebebi hukukçuya biçilen misyondur. Hukukçuya biçilen bu misyonun neticesinde, hukukçu düzeni kuracak ve kollayacaktır. Bunu becerebileceği oranda devletin bütün olanaklarından yararlanabilecek yapamadığı zaman çatışma başlayacak ve akabinde tasfiye süreci kendini gösterecektir. Bu anlayış 1924 ve 1938 Avukatlık Kanunlarının hazırlıkları için oluşturulan komisyonlarda dönemin Adalet Bakanı tarafından açıkça ifade edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti' nde avukatlığın kısa tarihi bize, avukatların tasfiyesine ilişkin sayısız örnek sunmaktadır. Bu noktada ilk ve en önemli örnek şüphesiz 1924 yılında yaşananlardır.

İlk Avukatlık Kanunu olan Muhammat Kanunu' nun muvakkat maddesindeki düzenlemesiyle beraber birçok avukat "ahlaken avukatlığa haiz olmadı" gerekçesiyle meslekten ihraç edilmiştir. Bu kanunla beraber İstanbul Barosu'na kayıtlı 960 avuktattan 473 avukat Baro levhasından çıkartılmış ve dönemin Baro Başkanı, İstiklal mahkemelerinde idam ile yargılanmıştır.

1938 yılında yeni bir Avukatlık Kanunu çıkartılıyor ve bu kanunla beraber avukat olmak için Türk vatandaşı olmak yetmiyor, 'Türklüğü özümsemek' gerekiyor. Bu kanunda olmamasına rağmen Adalet Bakanlığı tarafından sonradan eklenen 117. madde aslında bu kanunun 1924 yılındaki kanundan bir farkı olmadığı açık olarak bize göstermektedir. Bu maddeye göre; konusu irtica olan, komünistlikle ilgili davaları almayı alışkanlık yapmış veya savunması sırasında bu tarz açıklamalarda bulunmuş olanlar disiplin soruşturmasına gerek duyulmaksızın Baro İdare Meclisi' nin talebi üzerine meslekten çıkarılabilecektir. Bu maddenin Hitler Almanya' sının 1933 sayılı Avukatlık Kanunu' ndan alınması, dönem açısından şaşırtıcı bulunmuyor.

Aradan 90 yıl geçmesine karşın özneler ve koşullar değişse bile tasfiye baki kalmıştır. 1938 Avukatlık Kanunu ile tasfiye barolar tarafından yapılırken şimdi de aynı tasfiye süreci devlet eliyle gerçekleştiriliyor. Bir anlamda 1924 yılına geri dönmüştür. O tarihlerde tasfiye için İstiklal Mahkemeleri kullanılmazken; şimdi bu mahkemenin devamı Özel Yetkili Mahkemeler kullanılmaktadır. Yine o zamanlarda tasfiyenin Baro levhasından çıkarılmak şeklinde yaşanırken şimdi tutuklamalar şeklinde olması da ileri demokrasinin "farkı" olabilir.

Geleceğin avukatları, hâkimleri ve savcılarını olarak bu hukuksuzluğa karşı sessiz kalamayız. Demokrasi ve insan hakları için savunmaya özgürlük, herkes için adil yargılama talep etmeliyiz.

İdam öldürmek değildir

Bu sayfamızda ilginç bulduğumuz bir hukuk hikayesini sizlerle paylaşacağız. İdam konulu bu hikâyemizi bakalım siz de ilginç bulacak mısınız?

Yer İngiltere. Bir kaç yüzyıl öncesi. Adamın biri cinayetten içeri atılır. Bir avukat bulunur adama. İlk görüşmelerinde avukat "Merak etme seni kurtaracağım" der. Adam da avukata güvenir ve mahkemeye çıkar. Karar: İdam.

Adam avukata kızar, köpürür. "Hani beni kurtaracaktın?" der. Avukat da "Sen merak etme. Bu daha bir şey değil. Temyiz var. Seni kurtaracağım" der. Dava temyize gider. Karar: İdam.

Adam yine avukata döner ve sorar: "Hani temyizde beni kurtaracaktın?" Avukat gayet sakin. "Dur daha, bu karar Avam Kamarası'nda oylanacak. Seni kurtaracağım". Dava Avam Kamarası'na gider. Karar: İdam.

Lafı uzatmayalım. Daha sonra Lordlar Kamarası ve Kraliçe'nin onayları vardır sırasıyla. Bu süreçte olanlar malum. Kraliçenin de onaylaması ile darağacı kurulur.

Adamı sandalyeye çıkarırlar. Avukatla göz göze gelen adamın tüm öfkesi bakışlarına yansımıştır. Avukat ise hâlâ son derece sakin. Gözleriyle işaret ederek merak etmemesini, onu kurtaracağını anlatmaktadır adama. Adamın ise artık umudu kalmamıştır.

Cellat gelir, sandalyeyi iter ve talihsiz adam boynunda ipe sallanmaya başlar. O sırada avukat kalabalığı yararak darağacına doğru koşmaya başlar, merakla ne yapacağını anlamaya çalışan celladı bir hamlede geçer, ipi keserek adamı kurtarır.

Tabii ortalık ayağa kalkar, bu sefer hem idam mahkûmu adam, hem de avukat yakalanır. Avukata bunu neden yaptığı sorulunca cevabı şöyle olur:

"Bu adam idam mahkûmuydu. Siz de onu idam ettiniz. Adamın ölüp ölmemesi sizi ilgilendirmez, kanunda 'idam edilir' yazıyor, 'idam edilerek öldürülür' yazmıyor. İdam gerçekleşmiştir."

Bunun üzerine kimse "Avukat belki haklıdır" diye adamı tekrar asmaya cesaret edemez. Olay, karar için yeniden Kraliçe'nin önüne gelir. Kraliçe, zekâsından dolayı avukatın iddiasını doğru bulur ve adamı affeder. Bu olaydan sonra, ilgili kanun maddesi değiştirilerek "idam edilerek öldürülür" şeklinde yeniden düzenlenir.

Terrence Dickson, soyduktan sonra garajı kullanarak çıkmaya çalıştığı evden, garajın otomatik kapısının bozuk olması nedeniyle çıkamayınca, geri dönüp evin girişinden çıkmaya çalışır. Ama garajla evi ayıran kapı kilitli olduğu için garajda mahsur kalır. Ev sahiplerinin tatilde olması nedeniyle Dickson, garajda kuru köpek maması ve Pepsi Cola ile 8 gün geçirir. Dickson, bunalıma girmesine neden olduğu için ev sahibini dava eder ve 500 bin dolar tazminat almaya hak kazanır.

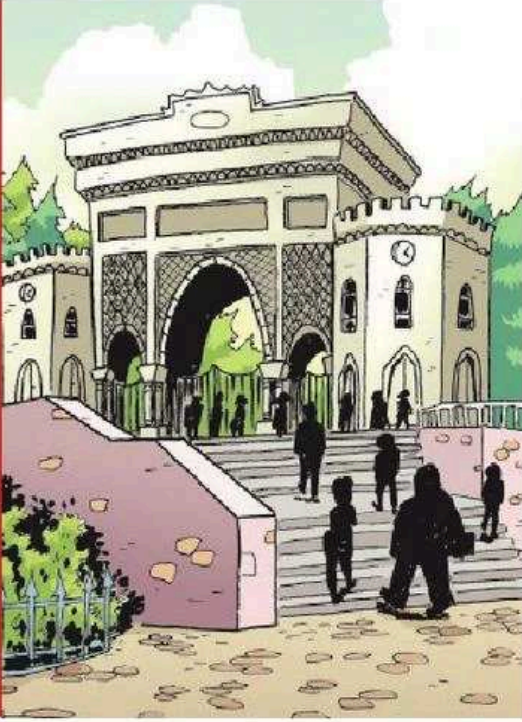
Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde hocanın biri sınavda, o günlerde devam etmekte olan bir davanın detaylarını vermiş ve sonucun ne olacağını sormuş. Tabii, bütün öğrenciler ha babam, de babam, sayfalarca yazmaya başlamışlar. Ama bir öğrenci kâğıdını sınavın ilk dakikasında vermiş. Ve buna rağmen 100 almış.

Öğrencinin yanıtı tek cümlemiş:
Devam eden dava hakkında yorum yapılamaz.

BİR DAVADAN

BİR SINAVDAN

Yeni YÖK yasası: AKP tipi üniversiteler

1980 darbe yönetimi, üniversiteleri hiyerarşik bir yapıya bağlamak amacıyla Yükseköğretim Kurumu' nu, 1982 Anayasası' nın 130. ve 131. maddeleriyle güvence altına alarak, 6 Kasım 1981 tarihli ve 2547 sayılı YÖK Kanunu' nu yürürlüğe koymuştur. Bu kanunla birlikte tüm yetkiler YÖK ve YÖK Başkanı' nda toplanmıştır. Üniversitelerde akademik kurulların etkisi azaltılırken, rektörler aşırı yetkiyle donatılmıştır. Kişisel yönetim, öğretim üyelerini kurumlarına karşı yabancılaştırırken, öğretim üyelerinin karar süreçlerine katılmadığı üniversitelerde doğal olarak öğrenciler de bu sürecin dışında kalmıştır. Yöneticilerin göreve gelmesinde seçim yöntemi terk edilip atamaya geçilmiştir.

YÖK yasası 1981 yılından bu yana 50 defa değişiklik geçirmesine rağmen anti-demokratik ve baskıcı özünü korumuştur. AKP iktidara geldiğinde YÖK' ü kaldıracağını söylese de, Yusuf Ziya Özcan' ın atanmasıyla YÖK' ü ele geçirdikten sonra en şiddetli YÖK savunucusu olmuştur. Ancak son birkaç yıldır sermayenin talepleri doğrultusunda YÖK' te bir takım değişiklikler yapılmaya çalışılıyor ve bu değişikliklere uydurulan kılıf ise demokrasi. Üniversiteleri demokratikleştirmek iddiasıyla yapılması planlanan YÖK reformunun yasa taslağı, üzerinde tartışılmak üzere geçtiğimiz günlerde rektörlere ve paydaş olarak görülen sermaye temsilcilerine gönderildi. Ancak binlerce akademisyen ve üniversiteli bu tartışma sürecine dâhil edilmedi.

Özel Üniversiteler Geliyor

YÖK yasa taslağıyla beraber üç farklı yükseköğretim kurumu statüsü öngörülüyor. Devlet ve vakıf üniversitelerinin yanı sıra tamamen kar amacı güden özel üniversiteler de yasallaşılıyor. Yasalara göre vakıf üniversitelerinin kar edemeyeceği belirtilmiş olsa da vakıf üniversiteleri öğrencilerden toplanan paralarla büyük kazançlar elde etmektedir. Ancak Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği bu durumun aksine Vakıf Üniversiteleri' nin kar edemeyeceğini hüküm altına almıştır. Çıkarılması planlanan bu yasa ile beraber sermayenin önündeki kısmi yasal engeller de ortadan kaldırılacaktır. Eskiden vakıf üniversite statüsünde olan üniversiteler de özel üniversite statüsüne geçebilecekler. Ayrıca yabancı yükseköğretim kurumlarına da ülkemizde üniversite açma izni verilerek ülkemizde bir yükseköğretim pazarı yaratılması hedeflenmektedir.

Üniversite Yönetimi

Yeni YÖK yasa taslağında devlet üniversitelerinde en üst karar organı olarak "üniversite konseyi" kurulması öneriliyor. Üniversite Konseyi YÖK' ün tavsiyesi doğrultusunda Bakanlar Kurulu kararı ile kurulabilecek. Üniversite Konseyi' nde 5 üyenin üniversitelerden, iki üyenin Bakanlar Kurulu tarafından, iki üyenin de YÖK tarafından seçilmesi öngörülüyor. Ayrıca konseyde bir üye üniversite mezunları arasından, bir üye de o bölgedeki en çok vergi veren ya da en çok bağışta bulunan şirket yöneticileri arasından seçilerek 11 kişilik üniversite konseyinin oluşturulması hedefleniyor. Bu şekilde üniversite dışı unsur olan sermaye temsilcilerinin üniversite yönetimlerinde söz hakkı olacak. Üniversite yönetiminde sermaye temsilcilerinin var olması üniversitenin piyasacı dönüşümünde sermayenin beklentilerini ilk elden söylemesini sağlayacaktır.

Rektörlük seçimleri

Üniversitelerdeki anti-demokratik işleyişe alternatif olarak sunulan YÖK yasa taslağı neredeyse eski YÖK yasasını aratıyor. Üniversitelerde yapılan rektörlük seçimlerinin sonucu ne olursa olsun, Cumhurbaşkanı' nın istediği rektör adayını ataması herkes tarafından eleştiriliyordu. Ancak bu yasa taslağıyla beraber bu sorunu çözmek bir yana göstermelik yapılan seçimler de tamamen ortadan kaldırılıyor. Rektör atamaları ise doğrudan YÖK veya YÖK' ün belirlediği bir komisyon tarafından yapılıyor.

Bilgi Lisanslama Ofisleri

Taslakta bilimsel üretim sürecinin piyasa yararına işlevlendirilmesini hızlandırmak amacıyla üniversitelerde "Bilgi Lisanslama Ofisleri" nin kurulacağı belirtilmektedir. "Bilgi Lisanslama Ofisleri" nin amacı da halkın yararını gözetmeksizin sermayenin ihtiyacı olan bilginin tespit edilip, akademisyenlerin ticari bilginin üretimine yönlendirilmesi ve üretilen bilginin pazarlanması. Bu şekilde sermayenin bilim üzerindeki hâkimiyeti artıyor ve sermayenin çıkarının olmadığı bilginin üretilmesi engelleniyor.

Aradaki 7 farkı bulunuz ?

YÖK Kanunu'nun 54. ve 65/a--9 maddelerinin hukuki dayanağını oluşturduğu 18634 sayılı YÖK Disiplin Yönetmeliği 13.01.1985 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Demokratik haklar ve ifade özgürlüğü üzerinde bir darbe etkisi yaratan bu yönetmelik Gökhan Çetinsaya'nın "12 Eylül sonrası dönemin vesayetçi anlayışını temsil ediyor, daha özgürlükçü ve daha katılımcı bir disiplin yönetmeliği" sözleriyle 18.08.2012 tarihli ve 28388 sayılı YÖK Disiplin Yönetmeliği yürürlüğe girmiştir. '28388 sayılı yönetmelikte değişen ne oldu?' sorusuna vereceğimiz cevap hiç yok denilecek kadar az. Yeni yönetmelikte düzenlenen 'yükseköğretim kurumundan çıkarılma' eski yönetmelikte olduğu gibi öğrencilikten çıkarılma şeklinde tezahür etmemektedir. Kurumdan çıkarılan öğrenciler başka üniversitelerde öğrenim haklarını kullanabileceklerdir. Fakat bu durum sanıldığı gibi Gökhan Çetinsaya Başkanlığındaki YÖK tarafından yapılan bir düzenleme olmayıp, Anayasa Mahkemesinin 12.07.2011 tarihli ve 27992 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan kararında "... Bir yükseköğretim kurumundan disiplin cezası sonucu çıkarılan öğrencilerin daha sonra başka bir yükseköğretim kurumunda öğrenimlerine devamını engelleyen düzenleme, yükseköğretim hakkından yararlanmayı imkânsız hale getirerek hakkın özüne dokunmaktadır." açıkça ifade edildiği üzere bu durum Anayasanın 13. ve 42. maddelerine aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

Afiş, bildiri hala suç

YÖK Başkanı Çetinsaya bir başka açıklamasında, "artık siyaset yapmak, afiş asmak, bildiri dağıtmak serbest" demişti fakat yeni yönetmelikte 'afiş asmak ve bildiri dağıtmak' kınama cezasını öngörürken, 'toplantı yapmak, eylem, boykot ...' uzaklaştırma cezaları ile müeyyidelendirilmiştir. Yeni yönetmelikte en çok duyduğumuz devrim niteliğindeki zamanaşımı uygulaması sanıldığı gibi yeni bir uygulama değil, zaten eski yönetmelikte de mevcuttu. Mevcut yönetmelik "uyarma, kınama, bir haftadan bir aya uzaklaştırma" cezalarını öngören durumlar için 1 ay, "bir ve iki yarıyıl uzaklaştırma ile çıkarma" cezalarında 3 aylık zamanaşımı sürelerini öngörürken; bu süreler eski yönetmelikte 1 ay ve 6 ay idi.

Yeni yönetmelikte korunan öngörülmemiş disiplin suçları bölümü, uyarma ve kınama suçları için uygulamaya devam etmektedir. Sözkonusu hüküm, "suçta kanunilik ilkesi ve bu ilkenin zorunlu bir sonucu olan kıyas yasağı ve belirlilik ilkesini ihlal etmektedir. Hangi fiillerin suç oluşturduğu, unsurları itibarı ile kanunda açıkça belirtilmelidir". Bununla birlikte yeni yönetmelik 'yükseköğretim kurumu personelinin, kurum içinde ya da dışında, şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak" diye ifade ettiği ve uzaklaştırma cezası öngördüğü düzenleme tamamen üniversite yönetimini ve faaliyetlerini eleştiri kapısını kapayan ifade özgürlüğüne getirilmiş bir kısıtlamadır. Eski yönetmelikte 1 veya 2 yarıyıl uzaklaştırma cezası olan "dil, din, ırk ve mezhep açısından kutuplaşmalara yol açıcı faaliyetlerde bulunmak" ve okuldan çıkarma sebebi olan "bir kişiye veya gruba her ne sebeple olursa olsun işkence yapmak veya yaptırmak" da yeni yönetmelikte suç olmaktan çıkarılmıştır. Gördüğünüz üzere yeni yönetmeliğin özgürlükçü ve katılımcı yanı bir başka bahara kaldı.

'4' yanı sorunlu bir yasa

Eğitimde ciddi değişiklikler getiren 4+4+4 yasalaştı. Hem de pek çok altyapı eksikliğine, hazırlanmayan müfredatlara, yetersiz dersliklere rağmen. Yasanın aliecele, hiçbir hazırlığının tamamlanmadan; bilim insanlarının, eğitimcilerin, velilerin ve öğrencilerin görüşlerinin alınmadan hazırlanması pek çok mağduriyet ve tepkiyi de beraberinde getirdi.

4+4+4' ün getirdiği en bilindik değişiklik 5 yaşındaki çocukların okula yollanması. Sisteme göre; 60 aylık çocukların otomatik olarak kaydı yapılıyor, 66 aylık çocukların ise okula gitmesi zorunlu. MEB okul öncesi eğitimi zorunlu tutmuyor ve 5 yaşındaki çocukları okula yolluyor; bu da okul öncesi eğitim için özel okullara başvurma zorunluluğunu arttırıyor.

5 ve 7 yaşındaki çocuklar aynı sınıfta

Okula başlayan 5 yaşındaki çocuklar için ise durum çok daha zor. Ders müfredatları 5 yaşlarındaki çocukların eğitime dâhil olmasına rağmen hala değiştirilmedi. Derslikler, sınıflar, laboratuvarlar, tuvaletler de 5 yaşa uygun değil. Hem de okulların 5 yaşındaki çocukların okula başlamasıyla artan öğrenci sayısını karşılayacak altyapısı da yetersiz. Bu durum da 5-7 yaş arasındaki çocukların aynı sınıflarda okutulduğu görüntülere sebep oluyor.

"Burası artık imam hatip!"

Yasayla birlikte tam 658 okul imam hatip' e dönüştürülüyor. Okullar, çocukları bu okullarda okuyan ve-

ilerin dahi haberi olmaksızın dönüştürüldü. Çocuğunu okula getiren veliler bu görüntü karşısında "Burası artık imam hatip" cevaplarıyla karşılaştı. Dönüştürülen pek çok okulun kayıtları dolmadı. Okulların imam hatiplere dönüştürülmesinin yanı sıra yasayla; seçmeli derslerle din dersi sayısı da 8 saat arttırılıyor.

Liselere gelince; yasayla düz liseler de ya Anadolu, ya da meslek liselerine dönüştürülüyor. Bu da dershaneye gidemeyen yoksul çocuklar için meslek liselerine gitme zorunluluğu doğuruyor. Yani bu öğrenciler için üniversite kazanmak neredeyse imkânsızlaşıyor. Ayrıca yasada yapılan değişiklikle Milli Eğitim Bakanlığı, "Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile eğitim-öğretim hizmetleri dışındaki bütün hizmetlerin sunumu ve ticari hale getirilen alanların işletilmesini çok uzun süreli olarak, 49 yıla kadar, tek bir özel şirkete devredilebilecek. Devletin tahsis ettiği araziler üzerine yapılan binalar için sermayeye yine kamu kaynaklarından kira ödenecek. Bu projenin toplam maliyeti ise 36,6 milyar lira; neredeyse bu yılki Milli Eğitim bütçesine eşit.

Yasanın getirdiği değişikliklere tepkiler hala devam ediyor. Yasa hazırlanırken bilim insanlarının, öğrencilerin, velilerin, eğitimcilerin görüşlerinin alınmaması ise yasanın bu kadar çok mağduriyete ve tepkiye neden olmasını açıklıyor.

Kürtaj yasası kadınlara ne getiriyor?

Kürtaj her kadına sağlıklı, güvenilir koşullarda parasız sunulması gereken bir haktır ve tıbbi bir operasyondur. Bebeği doğuracak olanlar kadınlar olduğuna göre kendi bedeni hakkında karar verme hakkı da kadınlarındır

Kürtaj tartışmaları pek çok kadını yaz boyu sokağa döktü. Meclisin açılmasıyla birlikte tekrar kürtaj yasası tartışmaları başladı. Türkiye bu yasayı değiştirmese bile kürtaj hakkı konusunda oldukça geri bir ülke. Birçok devlet hastanesi ve hatta özel hastanede "isteğe bağlı kürtaj" yasal olduğu halde yapılmıyor; kürtajın yasal süresi, pek çok ülkede 12 hafta iken Türkiye'de 10 hafta, sağlık kuruluşları fiili olarak kürtajı sekiz haftaya kadar yapıyor ve yasal hak açıkça devletin sağlık hizmetleri kanalı ile ihlal ediliyor.

Kürtaj yapan kadına da, hekime de hapis

Yeni hazırlanan yasa tasarısıyla birlikte kadınların kürtaj yaptırmaları daha da zorlaştırılıyor. Tasarıda tıbbi zorunluluk olmadan 10 haftanın üzerinde kürtaj olan kadına ve kürtajı gerçekleştiren hekime 3 yıla kadar hapis cezası verilmesi öngörülüyor.

Kürtaj yaptıran kadına hapis cezası öngörülürken sağlık personeline ise kürtaj yapmama hakkı tanınmıyor. Hekimin görevi tıbbi müdahalede bulunmak iken gebelikte ve doğumda bedensel riskleri üstlenen, doğumla birlikte hayatları sonuza dek değişecek olan kadınlar yerine, hekim isterse kürtaj yapılacak. Fiiliyatta kürtaj yasal olduğu halde pek çok hastanede zaten gerçekleştirilmiyordu. Sağlık personeline kürtaj yapmama hakkının tanınmasıyla bu durum daha da yaygınlık kazanacak, belki de kadınlar kürtaj olacak hastane bulamayacak. Böylece

kadınlar merdiven altı yerlerde sağlıksız ve güvensiz koşullarda kürtaja itilmiş olacaklar. Sağlık personelinin yapacağı tıbbi müdahaleyi seçmek gibi bir şansı olamaz, nasıl ki hastaları tedavi etmek mecburiyetinde ise kürtaj olmak isteyen kadınları da kürtaj etmek zorunda olacaktır.

Sağlıklı, güvenilir koşullarda parasız kürtaj hakkı

Sağlık personeline hiçbir tıbbi müdahale için böyle bir seçenek tanınmazken kürtaj için tanınması da yasanın amacını belli ediyor. Yasada doğum yapmayı özendirici düzenlemeler yer alıyor. Bu da demek oluyor ki ikna odaları kurulacak, bebeğin kalp ritminin dinletilmesine kadar caydırıcı yöntemler denenecek. Kadının iradesi yok sayılacak.

Bütün bu değişiklikler, maddi durumu iyi olanların başka ülkelerde kürtaj yaptırmayı seçmesine, olmayanların merdiven altı işlemlere maruz kalmasına hatta kendi kendini kürtaj etmeye çalışmasına yol açacak. Yani kadın ölümlerini daha da arttıracak. Bu uygulama kadının bedeni hakkında karar vermesini de engelleyerek, iradesini hiçe sayıyor.

Kürtaj her kadına sağlıklı, güvenilir koşullarda parasız sunulması gereken bir haktır ve tıbbi bir operasyondur. Bebeği doğuracak olanlar kadınlar olduğuna göre kendi bedeni hakkında karar verme hakkı da kadınların olmalıdır.

SİNİRSİSTEMİ

Geçen mayıs ayında "kadının şiddetten korunması" yasasından yararlanan Hülya Işık, 3 aylık koruma süresinin bittiği gün kocası tarafından öldürüldü.

Sevgilisiyle 19 yıl yaşayan ve üç çocuk sahibi olan kadın, sevgilisinin kendisinden ayrılarak başka biriyle birlikte olmaya başlaması üzerine açtığı tazminat davasını "nikâhsız" olduğu gerekçesiyle kaybetti.

İran'a 30'u aşkın üniversitenin başta fen dalları olmak üzere çok sayıda bölümüne kadınların alınmamasını öngören karar yürürlüğe girdi.

Şantaj amacıyla internette çıplak görüntüleri yayınlanan kadın memur, "memurluk sıfatıyla bağdaşmayacak derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareket" gerekçesiyle devlet memurluğundan çıkarıldı. Şantajcının ise dolaylı aflu "basit tehdit" suçundan aldığı ceza ertelendi.

Türkiye, cinsel yönelimi sebebiyle bir hücrede tek başına tutulan eşcinsel tutukluya, ayrımcılık yaptığı nedeniyle AİHM'de 18.000 Euro tazminata mahkûm edildi.

Tecavüz sonucunda hamile kalan kadının, bebeği doğurmak istememesi üzerine tecavüzcünün ailesi "Bizim yeğenimiz, bizim kanımızdır, bakmaya hazırız" dedi.

Evlenmeden önceki soyadını kullanmak isteyen kadının talebi, AİHM kararına rağmen Yargıtay'a takıldı.

'Modern Türkiye'nin özel yetkilerle donatılmış mahkemelerinin tarihi

Aksak Terazi'nin ilk sayısının tarih bölümünde, hukukumuzun tarihsel anlamda pek de yabancı olmadığı olağanüstü mahkemelerden biri olan Özel Yetkili Mahkemeleri konu etmeyi kararlaştırdık. Böylece hem yakın tarihimizi gözümüzün önünden geçireceğiz hem de 'İstiklal Mahkemeleri'nden Özel Yetkili Mahkemelere giden süreci kısaca inceleyeceğiz.

İstiklal Mahkemeleri'nden Tahkikat Komisyonu'na Türkiye'nin modern (Tanzimat sonrası) tarihini incelediğimizde hukuki açıdan olağanüstü mahkemeleri daha Cumhuriyet'in kuruluşunda görmeye başlıyoruz: İstiklal Mahkemeleri. Yeni düzenin savunucusu olan İstiklal Mahkemeleri, diğer tüm düşüncelerin (gerek Osmanlı ve Halifelik üzerinden gerek SSCB üzerinden) karşısında idam sehpalarıyla, ömür boyu hapislerle durmuştur. İstiklal Mahkemeleri bir hukuk mahkemesinden çok "yeni düzenin siyaset mahkemesi" olarak görev ve yetkisini kullanmıştır. İstiklal Mahkemeleri modernleşen Türkiye'nin ilk hukuksuz mahkemesidir; ancak görülecektir ki "iktidar ve hukuk" el ele yürümeye devam edecektir.

1950-1960 yılları arasında iktidar olan Demokrat Parti, son yıllarında Tahkikat Komisyonu adında tamamı Demokrat Parti milletvekillerinden oluşan 15 kişilik bir komisyon kurdu. Bu komisyonun üyeleri Cumhuriyet Savcısı'na, sorgu hâkimine, sulh hâkimine ve askeri adli amirlere tanınmış tüm görev ve yetkilere sahipti. Ve Tahkikat Komisyonu'nun kabul ettiği kararlara 7468 numaralı Tahkikat Encümeni Salahiyet Kanunu'na itiraz edilemezdi. Mevcut iktidar, hukuku mevcut koşullara göre şekillendirmiş ve eline almıştı. Yürütme erki ve yargı erki ikiliği "Demokrat Parti" aracılığıyla İstiklal Mahkemeleri'nde olduğu gibi yine iktidarın içinde eriyordu.

Yargının bağımsızlaş(a)maması: DGM'ler

İstiklal Mahkemeleri, Tahkikat Komisyonu ile başlayan hukuksuz yargı ilişkileri, 1973 yılında Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin (DGM) kurulmasıyla devam etti. Her ne kadar Anayasa'da "tabii hâkim" prensibi yani hiç kimse'nin olağanüstü bir mahkeme önüne çıkarılamayacağı ve bu sonucu doğuracak mercilerin kurulamayacağı prensibi mevcut olsa da 12 Mart sıkıyönetiminin bir "eseri" olan Devlet Güvenlik Mahkemeleri yoluyla mevcut iktidarın hukuku istediği gibi biçimlendirmesi devam etti.

1980 darbesiyle sıkıyönetim mahkemeleri kuruldu. Darbenin mimarı olan Kenan Evren'in sözlerini paylaştığımızda buraya kadar anlattığımız mevcut iktidarın hukuk ile ilişkisini daha iyi anlamlandıracağız: "Adalet yerini bulsun diye bir sağdan bir soldan asıyorduk. Eğer sağdan 2 asıysak ertesi gün 2 de soldan asıyorduk."

DGM'lerden ÖYM'ye: Sadece İsim Değişikliği

1982 Anayasasıyla birlikte Sıkıyönetim Mahkemeleri'nin yerine, "anayasal güvence" altına alınarak DGM'ler getirildi. 1999 yılına kadar hâkimlerinden biri asker olması zorunlu olan DGM'ler 2004 yılına gelindiğinde AKP tarafından kaldırıldı(!) Bununla birlikte görev ve yetkileri aynı olan sadece isim değişikliğine giden DGM'lerin yeni adı artık Özel Yetkili Mahkeme idi.

Yargının siyasallaştığı, adil yargılama ilkesinin olmadığı, masumiyet karinesinin yok sayıldığı, tutukluluk sürelerinin cezaya dönüştüğü, düşünce ve ifade özgürlüğünün "düşünme ve ifade etme yasağına" dönüştüğü mahkemeler olarak Özel Yetkili Mahkemeler; AKP döneminde de birçok torba dava ile yoluna devam ediyor. KCK, Devrimci Karargâh, Ergenekon gibi davalarda, "isim benzerliğiyle" aylarca tutuklu kalan insanlardan, "telefonla konuşmadığı için", "tedbirli davrandığı" gerekçesiyle örgüt üyesi sayılan kişilere, "sağır ve dilsiz" olduğu halde terör örgütü lehine "slogan atan" insanlara kadar yüzlerce insan yaşama hakkından mahrum bırakılıyor. "Özel Yetkili" İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinde, çürütülmemiş tek "delili" poşu takması olan Cihan'ın 11 yıl 3 ay ceza alması, Özel Yetkili İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi'nin parasız eğitim pankartı açan Berna ile Ferhat'a 8.5 yıl hapis vermesi adil yargılanma, tutukluluğun cezaya dönüşmemesi, masumiyet karinesi, tabii hâkim ilkesi vb. gibi hukuk devletinin prensipleriyle değil, mevcut iktidarın hukuka el atmasıyla açıklanabilir.

ÖYM'ler kaldırıldı (mı?)

Kamuoyunda 3. Yargı Paketi olarak bilinen 6352 sayılı Kanunu'nun 75, 105/6 ve geçici 2. maddesi birlikte Özel Yetkili Mahkemeler kaldırılmış ancak yerine yeni özel yetkili mahkeme türleri öngörülmüştür. Ayrıca KCK, Ergenekon gibi karara bağlanmayan davalara da Özel Yetkili Mahkemeler bakmaya devam edecektir.

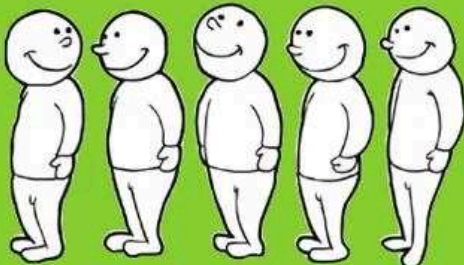
Sonuç olarak, geçmiş iktidarlar ve şimdiki AKP iktidarı her zaman yargıya egemen olma eğilimi göstermişlerdir. Özellikle AKP iktidarı 2010 Anayasa Değişikliği Referandumuyla beraber yargıya fiilen egemen olmuş görünmektedir. Bu da "hukuk devleti" ilkesinin sadece Anayasa'da geçen ancak uygulanmayan bir ilke olduğunu göstermektedir. AKP iktidarı süresince "düşünce suçlarından" tutuklananların sayısı %90' lara varan artış göstermektedir. 700' e yakın üniversitelinin tutuklu olması da nasıl bir baskı döneminde olduğumuzun ve iktidarın hukuku nasıl yönlendirdiğini somut olarak göstermektedir. Ve tarihten de anlaşılacağı üzere, bu durumda değişen yalnızca isimler olmuştur (İstiklal Mahkemeleri, DGM'ler, Özel Yetkili Mahkemeler vs.); ancak sonuç hiçbir zaman değişmemiştir.

Yemekhanede zam yiyoruz

Yemekhane bu yıl mutfağını yüzde 85 zamla açtı bize. 2009' da 50 kuruş olan ve 2012 yılında 1 lira olan yemek fiyatları şimdi 1.85 lira. Bu zamlara karşı üniversiteliler büyük bir uyarı boykotu yaptı ve yüzde 98 katılımlı boykot sonucunda Rektörlük üniversitelilerle görüşmek zorunda kaldı. Görüşmede üniversitelerin taleplerine kulak tıkayarak çeşitli gerekçeler sunan üniversite yönetimi 'Bir daha boykot yapmayım' diyerek üniversitelerin yaptığı boykot eyleminden ne kadar çekindiklerini gösterdi. Harçlara ödediğimizden daha fazlasını bizden üstelik en temel hakkımız olan beslenme hakkımızdan çıkarmayı planlayan Rektörlük kampüs-kart gibi projelerle sermayeye hizmet söz konusu olunca her projeye düşünmeden ödenek ayırmaktadır.

Halk ekmek değil kantin kuyruğu

Geçtiğimiz yıl Merkez Kampüs' te bulunan İktisat ve Hukuk kantinleri kapatılmış, yerine fakülte bahçesine bir kantin açılmıştı. Yeni yılın başlamasıyla beraber ders aralarında çok uzun kuyruklar oluşmuş ve birçok üniversiteli ders arasında kantinden ihtiyaçlarını karşılayamamıştır. Uzun kuyruklara karşı yeni kantin talebiyle öğrenciler tarafından toplanan imzalar ve protesto amaçlı dağıtılan çaylarla İktisat Kantini yeniden açıldı. Ancak Hukuk Fakültesi' nde ders aralarındaki uzun kuyruklar hala devam ediyor. Önümüzdeki dönem havaların da soğuyacağı göz önünde bulundurulursa kantin problemi daha da çekilmez bir hal alacaktır. Bu nedenle Hukuk binası içine acil bir kantin açılması gerekmektedir.

Hukuksuz ve karlı bir proje: Kampüs-kart

İstanbul Üniversitesi ile Halkbank A.Ş arasında imzalanmış anlaşmayla bu yıl uygulamaya konulacak olan kampüs-kart projesi öğrenciyi müşteri olarak gören anlayışın kendini gösterdiği bir proje. Bu projeye kimlik ve okul bilgilerimiz rızamız dışında bir bankaya satıldı. Bunun sonucunda yemekhane, kantin, kütüphane vs. tüm alışverişlerimiz bu kartla yapılacak, giriş çıkışlarımız bu kartla saati saatine takip edilecek.

Birçok üniversitede uygulanmaya başlanan banka kartı projesine, geçen yıl Deniz Bank ile anlaşılıp 50 binin üzerinde öğrencisini banka müşterisi yapan Marmara Üniversitesi' ne, İdare Mahkemesi' nden kötü haber geldi. Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi' nde öğretim üyesi olarak görev yapan Meryem Kiroğlu; öğrenci, akademik ve idari personel için kurum kimlik kartı ile banka kartının aynı kart üzerinden verilmesine ilişkin uygulamaya itiraz ederek, yalnızca kimlik kartı düzenlenmesi yolunda işlem yapılması ve rızası olmadan kişisel bilgilerinin paylaşılacağı gerekçeyle uygulamanın iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle 23.02.2012 tarihinde dava açtı. İstanbul 10. İdare Mahkemesi' nin verdiği karar kişisel verilerin kişinin rızası olmadan bankalara aktarılamayacağına dikkat çekiyor. Karar şöyle:

'Bankaların ancak kişisel başvurusu sonucu ve talebe dayalı olarak kimliklerini belgeleyen müşterileri adına mevduat hesabı açabilecekleri, bu haliyle bankalarda kişiler adına açılacak mevduat hesaplarının ilgilinin (müşterinin) rızası alınmadan açılmayacağı dikkate alındığında; davacıya ait kişisel verilerin rızası olmaksızın ilgili bankaya aktarılması sonucunda kişilerin adlarına düzenlenen bankamatik niteliğindeki kimlik kartlarının düzenlenmesinde anayasasının "Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkında sahiptir" maddesi ve yasaya uyarlık bulunmadığı anlaşılmalı, davacı tarafından bankamatik özelliği bulunmayan (yalnızca) şahsı ile ilgili kimlik kartının düzenlenmesine yönelik yapılan başvurunun reddine ilişkin dava işlemde hukuka uyarlık bulunmamıştır.'

Ancak mahkeme kararlarına rağmen Marmara Üniversitesi bu hukuksuz uygulamasını sürdürmektedir. Bunun yanı sıra birçok üniversite de bankalarla yeni anlaşmalar yaparak kampüs-kart uygulamasını hayata geçirmektedir.

Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı

31. kez düzenlenecek olan Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı 17-25 Kasım 2012 tarihleri arasında TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi- Büyükçekmece' de 600 yayınevi ve sivil toplum kuruluşunun katılımı, 200 etkinlik ve yüzlerce imza ile kapılarını kitapseverlere açmaya hazırlanıyor. Gülten Dayıoğlu' nun onur yazarı olduğu ve ana temanın "Çocukluğum Yurdumdur-Çocuk ve Gençlik Edebiyatı" olarak belirlendiği kitap fuarı birçok etkinlik, çocuk edebiyatı üzerine söyleşiler ve panellere de ev sahipliği yapacak. Fuarın etkinlik programına www.istanbulkitap-fuari.com sitesinden ulaşılabilir.

Monet'in Bahçesi

Dünya resminin en önemli ustalarından biri olan Monet' in Fransa' daki Marmottan Monet Müzesi' nin koleksiyonundan yapılan 39 tablo luk seçkisi Sakıp Sabancı Müzesi tarafından sanatseverlerle buluşuyor. Monet' in Bahçesi sergisi, izlenimciliğin kurucusu Monet' in olgunluk döneminde Giverny' deki evinin bahçesinde ürettiği doğa ve çiçek tablolarına ağırlık veriyor. Sanatçının 39 resminin yer aldığı sergi 6 Ocak' a kadar izlenilebilir.

Şehir ve Devlet Tiyatroları

Şehir ve Devlet Tiyatroları perdelerini Kasım' da yepyeni oyunlar ile açıyor. İstanbul Devlet Tiyatrosunda Benerci Kendini Niçin Öldürdü?, Sidikli Kasabası Müzikali ve Çehov Makinesi; Şehir Tiyatrolarında ise Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz, Vişne Bahçesi ve Ben Bertolt Brecht görülmesi gereken oyunlar arasında.

Kayıplarımız

Geçtiğimiz haftalarda iki büyük ustayı daha uğurladık. 1938' de doğan ve Unesco tarafından 'yaşayan insan hazinesi' kabul edilen 'Bozkırın Tezenesi' büyük halk ozanı Neşet Ertaş' ı 25 Eylül 2012' de kaybettik. 15 Ekim 2012' de ise 1933' de doğmuş hayatını tozlu sahnelerde adanmış, tiyatroyun ustası Erol Günaydın' ı kaybettik. İki büyük sanatçının da anıları önünde saygıyla eğiliyoruz.

Şölafet

o görkemli sofraların
üstünü donatan kristal bardakları
porselen tabakları
gümüş şamdanları
ve onlarında altında duran
asil, beyaz örtüsü gibidir
memleketimde kış manzaraları.

Zelal

Evrilmek

insan
ev-
-ril-
-di.
yadsıdı solungacı
ve yüzgeci
ve pullu deriyi.

insan
ev-
-ril-
-di.
susamış bir
balığa döndü
kanıksayamadığı gölgesi.

Zelal

Ölüm
İnsan
Öldürmek
İdeoloji
Cinayet
Nefret
Gözyaşı
Darağacı
Giyotin
İstemiyorum
Ölmek, öldürmek istemiyorum
İstemiyorum
Duymak vurulduğunu bir
canın sırtından sokak ortasında

İstemiyorum
Patlamasını bombanın şehrin ortasında

Acı ve gözyaşı
Asker, gerilla cenazelerindeki ananın gözyaşları

Kurşun ve silah
İstemiyorum
Çekilmesin tetikler
Buluşmasını kurşunla beden

Oysa güzel bir dünya hayal etmedik mi
Özgürce akan dereler yataklarında
El ele tutuşan çocuklar
Ve
Birbirimizin dilinde şarkılar,
türküler söyleyen bizler

Ne zor geldi değil mi barış içinde yaşamak
Ne zor değil mi ecelimizle ölmek
Ve hala umarsızca istiyoruz

Akan kana bedel daha fazla kan
Tatmin oluyor bedenlerimiz kanın kırmızılığında

Oysa ne güzel renk değil mi kırmızı

Yarın yanağında
Elmanın allığında
Batarken güneş ufukta, o kızzılık değil mi bizi büyüleyen
O zaman
Akmasın damardan kan,
sebebi her neyse.

Şahin

İstanbul Üniversitesi hakkında bilmediklerimiz

Rektörlük Heykeli'ndeki kim?

İstanbul Üniversitesi Rektörlük Binası önündeki heykelde Atatürk' ün sağındaki genç kız heykelinin modellğini 1952 yılı Avrupa ve Türkiye Güzeli Günseli Başar; sol tarafında bulunan erkek heykeli modellğini de mimar ve 1953 yılı Türkiye Vücut Geliştirme Şampiyonu Reşit Örer üstlenmiştir.

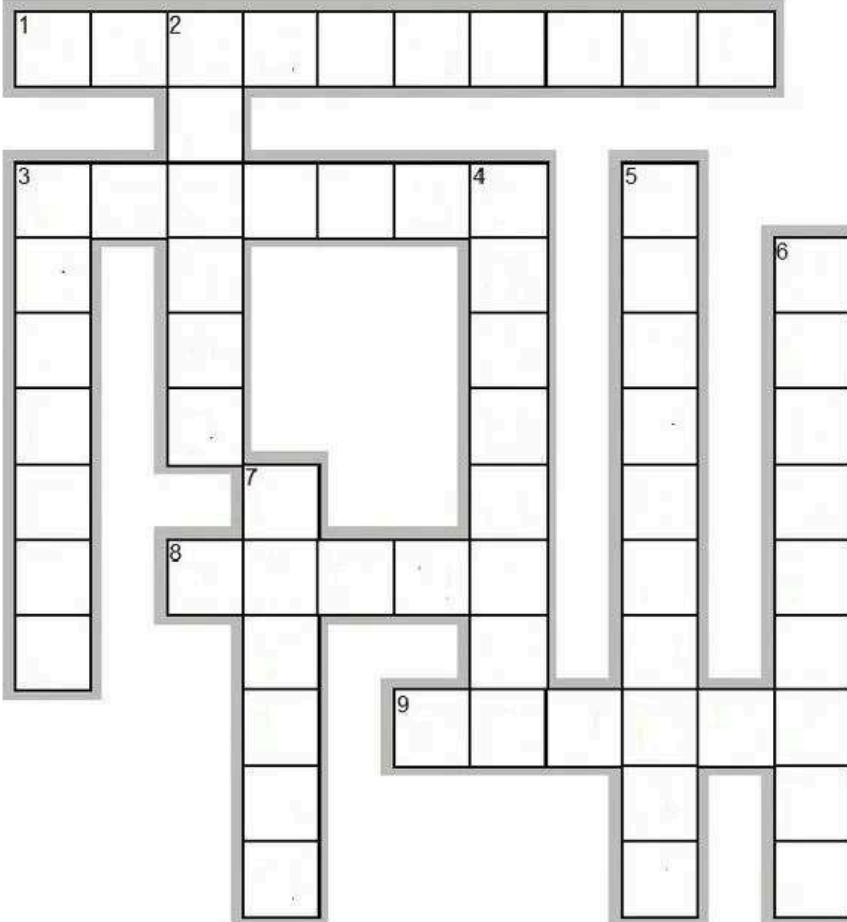
İ.Ü'nün resmi hangi parada var?

1971 yılında 500 Türk Lirası, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın altıncı emisyon banknotlarından biri olarak tedavile girmişti. Arka yüzünde ise İstanbul Üniversitesi'nin çizimi bulunmaktaydı. Bu banknot 1984 yılında tedavilden kaldırıldı.

İ.Ü Amblemi ne anlama geliyor?

İstanbul Üniversitesi'nin simgesi olan "yılanlı amblem" 1243 tarihli Selçuklu Şifa Yurdu motiflerinden Prof. Süheyl Ünver tarafından ilham alınarak tasarlanmıştır. Yılan ambleminin etrafını saran "zeytin dalı" ise barışı simgelemektedir.

Soldan Sağa

1. Bir hakkın kazanılmasını, kaybedilmesini veya bir yükümlülüğten kurtulmayı sağlayan süre
3. Anlaşmazlık, Uyuşmazlık
8. Bir sözleşme için açıklanan ilk söylenen söz, irade beyanı
9. Örf ve Adet, Öteden Beri Olagelen

Yukarıdan Aşağıya

2. "... Haklar, Herkese Karşı İleri Sürülebilir.
3. Katılma, dahil olma, ortak olma
4. Bir olayı veya olaylar dizisini açıklayabilmek için, doğru veya gerçek gibi kabul edilen ilke
5. Yıpranma Payı
6. Bir şey üzerinde fiili hakimiyet
7. Bir mal veya hak üzerinde kullanma ve ürünlerinden yararlanma yetkilerine sahip olmayı içeren irtifak hakkı

F tipi üniversiteler

Üniversitelerde akademik yılın açılmasıyla beraber herkesi tatlı bir heyecan sardı. Özellikle şifreli şablon sınavlardan geçirilen üniversiteye yeni kayıt yaptıranların heyecanı daha başkaydı. Yükseköğretim kurumuna devam eden üniversitelerin durumu ise farklıydı onlarda heyecanın yerini merak ve endişe almıştı.

Ne mi bu merak ve endişenin nedeni?

İleri demokrasi naralarının atıldığı şu günlerde toplumun her kesiminde olduğu gibi sindirilmeye çalışılan üniversitelerin de en büyük endişesi tutuklu öğrenciler. 1980 darbesi ve akabinde kurulan YÖK ile beraber üniversitelerde zaten olmayan özgür düşünce ve bilimsel ortam daha da yok edilmiş üniversiteler açık cezaevlerine dönüştürülmüştür. Bugün ise F tipi cezaevleri üniversitelerin yaşam alanı haline getirilmiştir.

Devlet mevcut sistem açısından kendine muhalif gördüğü düşünce ve faaliyetleri baskılarken hukuk enstrümanını çok rahat kullanmaktadır. Bazı davalarda yargı mercilerinin karar ve uygulamalarının siyasal iktidarla bir bütünlük oluşturması tesadüf değildir.

Bu sebeple öğrencilerin sermayeden değil halktan

yana bir eğitim istemeleri, parasız eğitimin hak olduğunu dile getirmeleri, barış istemeleri ve insanların temel hak ve özgürlüklerinin özgür bir şekilde yaşamaları gerektiğini savunmaları, toplumun sorunlarına sessiz kalmayarak çözüm arayışları birilerini korkutmuş olmalı ki 2 bini aşkın üniversite öğrencisi haksız, hukuksuz kovuşturma ve tutuklamalarla cezaevlerinde ve bu sayı artmaya devam ediyor.

Üniversite açılışlarını öğrencisiz gerçekleştirerek konuşmalar yapanlar üniversite öğrencisinin girişimci, üniversitedeki ortamın özgürlükçü olması gerektiğini söyleyenler tutuklu öğrenciler konusunu dile bile getiriyor, getirmekten de korkuyorlar.

"İleri demokrasi" nin çelişkileri bitmek bilmiyor

CHP Malatya milletvekili Veli Ağbaba tutuklu öğrencilerle ilgili meclis araştırma önergesi vererek bu durumun açıklığa kavuşturulmasını istedi. Önerge 8 Şubat 2012 tarihinde TBMM genel kurulunda görüşüldü ve AKP' nin karşı oylarıyla reddedildi. Bu durum bile tutuklamaların hukuk alanında cereyan etmediğini tamamen siyasi olduğunun bir göstergesidir.

CHP Manisa milletvekili Özgür Özel ise Adalet Bakanı Sadullah Ergin' in cevaplama talebiyle yazılı bir soru önergesini TBMM Başkanlığı' na verdi. Soru önergesinde tutuklu ve hükümlü lise ve üniversite öğrencilerinin sayısı ile bunlardan kaç tanesinin TCK'nın 220/6 da yer alan "silahlı terör örgütü üyesi olmadan örgüt adına faaliyet göstermek" kapsamında cezaevlerinde tutulduklarını sormuştu. Adalet Bakanı önergeye verdiği cevapta "31 Ocak 2012 tarihi itibarıyla toplam 2824 öğrenci cezaevlerinde. Bunlardan 1778' i tutuklu, 1046' sı ise hükümlü. Tutukluların 609' u TCK 220/6' ya dayanarak tutuklandı. Hükümlü öğrencilerin 178' i aynı maddeden hüküm giydi" demişti.

11 Mart 2012 tarihinde bir soru önergesi daha verildi. Sadullah Ergin o önergeye verdiği cevapta şöyle diyordu 'Ceza İnfaz kurumlarında örgün yükseköğretim kurumlarına devam eden öğrenci sayısı 209' dur. Terörle Mücadele Kanunu kapsamında yargılananların sayısı 22' dir. Öğrenciliği devam ederken tutuklananların işlediği suçlar sırasıyla terör, cinsel suçlar, adam öldürme, uyuşturucu, yağma, gasp, hırsızlık, yaralama, sahtecilik, adam öldürmeye teşebbüs, dolandırıcılıktır'. Dikkat çekilmesi gereken nokta Adalet Bakanlığı' nun en son yayınladığı rakamlar 31 Ocak itibarıyla tutuklu ve hükümlülere içermektedir. Az önce bahsettiğimiz iki önerge de 31 Ocak' tan sonra verilmiştir ve Avrupa Komisyonu' nun 2012 Türkiye İlerleme Raporu' na göre de cezaevlerindeki 2800 öğrenciden çoğu 'örgüt propagandası yapmak' suçlamasıyla cezaevlerinde tutuklu bulunmaktadır. Dolayısıyla AKP' li milletvekilleri ve bakanlar gözümüzün içine bakarak yalan söylemekten çekinmemektedirler.

Dikkat edilmelidir ki bakanlıklar şimdiye kadar yapmış olduğu açıklamalarda öğrenci statüsünü son derece dar yorumlamışlardır; açık öğretim, meslek yüksekokulu ve diğer öğrencileri es geçmişlerdir. Bunun yanı sıra, tutuklandığı esnada öğrenci bulunan fakat bu gerekçeyle disiplin soruşturmalarıyla üniversiteyle ilişkisi kesilen öğrenciler hiç bir açıklamada yer almamıştır. Tutuklu öğrenci sayısının açıklanması, kamuoyu karşısında yapılan yanlış bilgilendirmelerin son bulması gerekmektedir. Tutuklu öğrenci sayısının daha az ya da daha fazla olması baskıların derecesini değiştirmemekte ve meseleyi ciddi toplumsal olgu boyutundan uzaklaştırmamaktadır. Bu sorun sayılar üzerinden değil, toplumsal siyasal en önemlisi de hukuksal açıdan tartışılması gereken can alıcı bir sorundur.

Tutuklu üniversiteliler yalnızlaştırılmaya çalışılıyor

Öğrencileri örgütle bağlantılandırarak toplumla aralarındaki empati yok edilmeye, toplumda "terör örgütü" üyesiymiş algısı yaratılmaya çalışılıyor. Bu algıyla beraber dayanışmayı da ortadan kaldırarak tutuklu ve hükümlü öğrenciler toplum ve üniversiteliler nezdinde yalnızlaştırılmaya çalışılıyor. Görüyoruz ki kamuoyu tarafından öğrencilerin sahiplenilebilmesi için çarpıcı hikâye yarışmasından geçmesi gerekiyor.

Üniversite yapısı itibarıyla toplumdan soyutlanamayacağı gibi Türkiye öğrenci hareketi tarihi boyunca; üniversite öğrencileri çoğunlukla dinamik olarak, toplumsal sorunlara duyarlı olmuşlardır. Bu hareketliliği sindirmek isteyen hükümet TCK, TMK ve özel yetkili mahkemelerden oluşan mekanizmayla toplumsal muhalefet güçlerinin yapmış olduğu birçok fiili, Terörle Mücadele Kanunu'nda belirsiz esnetilmeye uygun olarak yazılan 'terör' kavramı kapsamında genişletmektedir. Yargılama süresince evrensel hukuk ilkelerinden olan masumiyet karinesi şüpheden sanık yararlanır gibi ilkeler açıkça ihlal ediliyor. Dosyalara konulan gizlilik kararlarıyla öğrenciler ve avukatları hangi suçun kendilerine isnat edilmeye çalışıldığını dahi öğrenemiyor. 8-9 ayı aşkın tutukluluk süresi boyunca hazırlanamayan iddianamelerde hâkimler kararlarını gerekçelendiremiyor, bu durum keyfi suç çeşitleri oluşturulmasına neden oluyor. İddianamelerde baştan aşağı saçma ve yetersiz delillere yer verilerek; tutuklu öğrencilerin davalarını izlemek, basın açıklaması yapmak, parasız eğitim istemek, puşi takmak, HES' lere karşı çıkmak, saç kestirmek, mizah dergileri okumak dahi terör örgütü üyeliğine delil sayılıyor.

Tutuklu arkadaşlarımız yalnız değil

Merak ettiğimiz bir nokta da İstanbul Üniversitesi' nin tutuklu öğrencilerinin durumu. İstanbul Üniversitesi' nde tutuklu öğrenci sayısı çok olduğu için sayı ve isim verilemiyor. Geçen seneki mezuniyet töreninde İ.Ü Hukuk Fakültesi öğrencileri birlikte başlayıp fakat birlikte bitiremedikleri, tutuklu öğrenci arkadaşlarının durumuna kayıtsız kalmadı "Tutuklu öğrencilere özgürlük" diyerek mezuniyet töreninde yer aldılar. Üniversiteli öğrenciler olarak tutuklu üniversiteli arkadaşlarımızın özgürlüklerine kavuşmaları için mücadele etmeliyiz. Çünkü;

"Naziler, komünistler için geldiğinde sesimi çıkarmadım; çünkü komünist değildim. Sosyal demokratları içeri tiktıklarında sesimi çıkarmadım; çünkü sosyaldemokrat değildim. Sonra sendikacılar için geldiler, bir şey söylemedim; çünkü sendikacı değildim. Benim için geldiklerinde, sesini çıkartacak kimse kalmamıştı". **Martin Niemöller**

Hoş geldin!
Kesilmiş bir kol gibi
omuz başımızdaydı boşluğun...
Hoş geldin!
Ayrılık uzun sürdü.
Özledik.
Gözledik...
Hoş geldin!
Biz
bıraktığın gibiyiz.
Ustalaştık biraz daha
taşı kırmakta,
dostu düşmandan ayırmakta...
Hoş geldin.
Yerin hazır.
Hoş geldin.
Dinleyip diyecek çok.
Fakat uzun söze vaktimiz yok.
Yürüyelim ...

Nazım Hikmet

aksak**terazi**
hukukta bi' şeyler ters gidiyor

Eğer sen de gerçekten bir şeyler ters gidiyor diyorsan,
bu aksak terazinin bir ucundan da sen tutabilirsin.

**Aksak terazide yazılarını, çizgilerini paylaşmak için
aksakterazi@gmail.com adresini kullanarak bize ulaşabilirsin.**